Խնդիր A: Մահնակի մոդել

Ձմեռ Պապ Կլաուսը այժմ աշխատում է իր սահնակի կոմպյուտերային նոր մոդելի վրա։ Մահնակը շատ ժամանակակից է և ապահովում է Կլաուսին ամեն ինչով. Ժամանակակից GSM համակարգ (որի միջոցով Կլաուսը միշտ գիտի թե որտեղ է գտնվում), բոլոր երեխաների հասցեները և ցանկությունները, տաք շոկոլադ, կարկանդակ ...

Այդ իսկ պատձառով սահնակի կոմպյուտերային մոդելը նույնպես պետք է լինի շատ հզոր։ Իսկ հզոր գրաֆիկական մոդելների համար հարկավոր է կատարել բարդ մաթեմատիկական հաշվարկներ՝ մասնավորապես մատրիցային ձևափոխություններ։ Սակայն ցավոք Ձմեռ Պապը չի կարողանում կատարել բոլոր բարդ հաշվարկները և խնդրում է Ձեզ օգնել իրեն։

Կլաուսը իր գրաֆիկական մոդելում սահնակը ներկայացնում է A_{NxN} մատրիցի տեսքով։ Թռիչքի ժամանակ մատրիցի (սահնակի գրաֆիկական մոդելի) հետ հնարավոր են հետևյալ ձևափոխությունները։

- MUL P Մատրիցը բազմապատկվում է P ամբողջ թվով, այս դեպքում նրա բոլոր էլեմենտները բազմապատկվում են այդ թվով, 0≤P≤1000000:
- POW P Մատրիցը բարձրացվում է P-րդ աստիճան, այսինքն բազմապատկվում է ինքն իրենով P անգամ, 1≤P≤1000000:
- CHANGE ROW i j i-րդ և j-րդ տողերը փոխվում են տեղերով, 1≤i,j≤N:
- CHANGE COLUMN i j i-րդ և j-րդ սյուները փոխվում են տեղերով, 1≤i,j≤N:
- T մատրիցը տրանցպոնացվում է, այսինքն $A_{i,j}$ և $A_{j,i}$ էլեմենտները տեղերով փոխվում են, բոլոր $1 \le i,j \le N$ համար։

Ձեզ տրվում է կատարված ձևափոխությունների ցուցակը և պահանջվում է ստանալ վերջնական մատրիցը։ Բոլոր գործողությունները պետք է կատարել mod 1000000007։

Unimp:

Ստանդարտ մուտքի առաջին տողը պարունակում է մի N ամբողջ թիվ, 1≤N≤50 սահնակի մոդելի մատրիցի չափը։ Հաջորդ N տողերից յուրաքանչյուրը պարունակում է N ամբողջ թիվ, i-րդ տողի j-րդ թիվը ցույց է տալիս A_{NxN} մատրիցի $A_{\text{i,j}}$ էլեմենտը։ Բոլոր թվերը գտնվում են 0-ից 1000 միջակայքում ներառյալ։

Հաջորդ տողը պարունակում է K ամբողջ թիվը 1<K<100 կատարված ձևափոխությունների քանակը։ Հաջորդ K տողերից յուրաքանչյուրը պարունակում է մի ձևափոխություն և ունի վերը նշված տեսքերից ինչ որ մեկը։

Ելք։

Ստանդարտ ելքը պետք է պարունակի ձևափոխությունների արդյունքում ստացված մատրիցը։ Ելքի N տողերից յուրաքանչյուրը պետք է պարունակի N թիվ, իրարից անջատված մեկական բացակով։

Օրինակ.

<u> </u>	
Մուտք	Ելք
2	99 36
11	72 27
23	
5	
T	
MUL 3	
POW 2	
CHANGE ROW 1 2	
CHANGE COLUMN 1 2	

Խնդիր B։ Նվերներ

Դեկտեմբերի 31։ Ձմեռ Պապը շտապում է, որպեսզի հասցնի կատարել բոլոր երեխաների ցանկությունները։ Մակայն իր բոլոր նվերները սփռված են ողջ Լապլանդիայով մեկ։ Իսկ նա պետք է տեսակավորի բոլոր նվերները և նույն տեսակիները խմբավորի իրար հետ։

Քանի որ Ձմեռ Պապը շատ է շտապում,նրան հարկավոր է Ձեր օգնությունը նվերները արագ տեսակավորելու համար։ Պապը Ձեզ տալիս է Լապլանդիայի կոմպյուտերային

քարտեզը,որտեղ ամեն մի նվեր իրենից ներկայացնում է մի սիմվոլ ,(պրոբելը և enter-ը սիմվոլ չեն համարվում)։ Նույն տեսակի նվերները նշված են նույն սիմվոլներով։

Մուտք։

Մուտքը պարունակում է Լապլանդիայի քարտեզը տեքստի տեսքով։ Տեքստը կարող է պարունակել լատինական այբուբենի մեծատառ և փոքրատառ տառեռ,թվեր, կետադրական նշաններ(<<,>>, <<!>>, <<!>>, <<!>>, <<!>>, <<!>>, <<!>>, </i>
Մուտքային ֆայլը չի գերազանցի 10000 բայտը։ Տեքստը պարունակում է գոնե մեկ ոչ պրոբելային սիմվոլ։ Մուտքի ամեն մի տողի երկարությունը չի գերազանցում 200-ը։

Ելք։

Ամեն մի c սիմվոլի համար(բացի պրոբելից և enter-ից) արտածեք մի սյունակ կազմված <<#>> նշաններից, որոնց քանակը պետք է հավասար լինի տրված տեքստում c սիմվոլների քանակին։ Ամեն սյունակի տակ արտածեք այդ սյունյակին համապատասխանող սիմվոլը։ Այնպես ֆորմատավորեք ելքը, որպեսզի սյունյակների ներքևի ծայրերը գտնվեն նույն տողի վրա, առաջին տողը և առաջին սյունը չլինեն դատարկ։ Մի անջատեք սյունյակները իրարից։ Դասավորեք սյունյակները սիմվոլների ASCII կոդերի աձման կարգով։

Օրինակներ՝

Մուտք	Ելք
-------	-----

Hello, world!	# ## ####### !,Hdelorw
Twas brillig, and the slithy toves Did gyre and gimble in the wabe; All mimsy were the borogoves, And the mome raths outgrabe.	# # # # # # # # # # # # # # # # ########

Խնդիր C։ Ձմեռ Պապիները

Երևանում ապրում են հազարավոր երեխաներ, որոնք անհամբեր սպասում են Ամանորի գիշերվան,իրենց երազանքների իրականացմանը,համեղ թխվածքների և իհարկե նվերների։

Այդ ամենը իրագործելու համար Լապլանդիայից Հայաստան է ժամանել Ձմեռ Պապերի մի խումբ։ Պապերը հաստատվել են տարբեր հյուրանոցներում (Անի, Դվին ...)։ Հնարավոր է, որ մի քանի

Ձմեռ Պապ բնակվեն նույն հյուրանոցում։ Ամեն Պապ Ամանորի գիշերվա ընթացքում նվերներ է տալիս իր հյուրանոցի R շառավղով շրջանում գտնվող բոլոր երեխաներին(շրջանի եզրին գտնվող երեխաները նույնպես ստանում են նվերներ)։ Պարզ է, որ մի երեխան կարող է ստանալ մի քանի նվեր և ցավոք կարող են լինել երեխաներ, որոնք նվեր չեն ստանա։

Դուք Լապլանդիայի գլխավոր հաշվապահն եք և ցանկանում եք պարզել թէ, որ երեխան քանի նվեր է ստացել։

Մուտք։

Մտանդարտ մուտքի առաջին տողը պարունակում է 2 ամբողջ թիվ N,K $1 \le N$,K ≤ 5000 համապատասխանաբար Երևանում բնակվող երեխաների քանակը և Լապլանդիայից ժամանած Ձմեռ Պապերի քանակը։ Հաջորդ տողը պարունակում է R ամբողջ թիվը $1 \le R \le 10^4$ ։ Հաջորդ N տողերից յուրաքանչյուրը պարունակում է 2 ամբողջ թիվ X_i , Y_i - i-րդ երեխայի բնակության կոորդինատները։ Նկատենք, որ 2 երեխա կարող են բնակվել միևնույն հասցեում,օրինակ այն դեպքում երբ նրանք քույր եղբայր են։ Հաջորդ K տողերը նույն ֆորմատով պարունակում են Ձմեռ Պապերի հյուրանոցների կոորդինատները։ Բոլոր կոորդինատները ամբողջ թվեր են 0-ից 10^4 սահմաններում, ներառյալ։

Ելք։

Ելքում արտածեք N տող, i-րդ տողը պետք է պարունակի i-րդ երեխայի ստացած նվերների քանակը։

Մուտք	Ելք
5 2	1
2	1
2 1	2
2 2	2
3 1	0
41	
4 4	
2 1	
5 1	

Խնդիր D: Snնածառ

Նոր տարին մոտենում է, և արդեն ժամանակն է տոնածառը դնելու։ Ճիշտ է, այն արդեն դրված է, բայց այնքան էլ գեղեցիկ չի ստացվել, այնպես որ ձեզ խնդրել են այն փոփոխել։ Իսկ դա պետք է անել այսպես. տոնածառը բաղկացած է N հարկերից, որոնցից յուրաքանչյուրում կա երկու ձյուղ՝ աջ և ձախ, որոնցից յուրաքանչյուրն ունի որոշակի երկարություն։ Կարելի է ընտրել մի որևէ հարկ և փոխել նրա աջ և ձախ ձյուղերը տեղերով։ Պետք է դա այնպես անել, որ վերջում մի կողմի վրա գտնվող ձյուղերի համար ավելի վերև գտնվողը լինի ավելի կարձ, քան թե ավելի

ներքն գտնվողը։ Պարզեք, հնարավոր է դա այդպես անել, թե ոչ, և եթե հնարավոր է, ապա ամենաքիչը քանի անգամ նույն հարկի ձյուղերը տեղերը փոխելով կարելի է դրան հասնել։

Մուտքը

Առաջին տողը պարունակում է մի ամբողջ թիվ` ո ( $1 \le n \le 100\ 000$ ), տոնածառի հարկերի քանակը։ Հաջորդ ո տողերից յուրաքանչյուրը պարունակում է երկու հատ իրարից բացակով անջատված ամբողջ թվեր` տվյալ հարկի ձախ և աջ ձյուղերի երկարությունները համապատասխանաբար, որոնք չեն գերազանցում 10000-ը։ Հարկերը տրվում են ներքևից վերև։

Ելքը

Եթե հնարավոր չէ հասնել նպատակին, ապա դուրս բերեք -1, հակառակ դեպքում մինիմալ հնարավոր պտտեցումների քանակը, որոնցով կարելի է հասնել նպատակին։

Օրինակ

Մուտք	Ելք
3	1
5 7	
4 2	
1 3	
2	-1
10 5	
11 1	

Խնդիր E։ Սև և սպիտակ

Հետաքրքիր է, ինչ են անում ձմեռ պապերը մինչև նոր տարվա գալը։ Օրինակ նրանցից մեկը ժամանակը անցկացնելու համար խաղում է հետևյալ խաղը. կան մի ուղղի երկարությամբ դասավորված ամբողջաթիվ երկարություններով սև ու սպիտակ հատվածներ։ Ամեն մի վայրկյանի ընթացքում ձմեռ պապը ընտրում է ամենաերկար հատվածը (եթե կան մի քանի հատ առավելագույն երկարությամբ հատվածներ, ապա դրանցից ամենաձախը), կատարում է հետևյալ գործողությունները.

- Եթե ընտրված հատվածը սպիտակ է, այն բաժանում է երկու մասի, աջ մասը ներկում է սև, իսկ ձախը մնում է սպիտակ։
- Եթե ընտրված հատվածը սև է, այն բաժանում է երկու մասի, ձախ մասը ներկում է սպիտակ, իսկ աջը թողնում է սև։

Դրանից հետո եթե երկու նույն գույնի հատված հայտվում են իրար կողքի, նրանք միանում են իրար։ Զույգ երկարությամբ հատվածը բաժանելիս ձմեռ պապը այն բաժանում է երկու հավասար մասի։ Իսկ եթե հատվածի երկարությունը կենտ է, ապա ձմեռ պապը բաժանում է իրարից մեկով տարբերվող երկարություններով մասերի, ընդ որում այնպես, որ այն մասը, որը պահպանում է սկզբնական գույնը, ստացվի ավելի երկար։ Այդ պրոցեսսը նա կատարում է այնքան, մինչև կամ բոլոր հատվածների երկարությունը դառնա 1, կամ հատվածների որևէ դասավորություն կրկնվի։ Այժմ ձմեռ պապը ձեզ տվել է հատվածների սկզբնական դասավորությունը, իսկ նոր տարվան մնացել է ընդամենը է վայրկյան։ Պարզեք, թե ինչքան ժամանակ կտևի այդ պրոցեսը, և կավարտվի այն մինչև նոր տարվա գալը, թե ոչ։

Մուտքը

Առաջին տողը պարունակում է երկու ամբողջ թվեր՝ ո և t ($1 \le n \le 100~000$, $1 \le t \le 100~000$) — սկզբնական դիրքում հատվածների քանակը և մինչև նոր տարվա գայր մնացած վայրկյանների քանակը։

Երկրորդ տողը պարունակում է "white" բառը, եթե ամենաձախ հատվածը սպիտակ է, և

"black" բառը, եթե ամենաձախ հատվածը սև է։

Երրորդ տողը պարունակում է ո ամբողջ թվեր – հատվածների երկարությունները, ձախից աջ։ Ամեն մի հատվածի երկարությունը չի գերազանցում 1000 000 000-ը։

Ելքը

Դուրս բերեք թե պրոցեսսը քանի վայրկյան կշարունակվի, կամ t, եթե այն չի ավարտվի մինչև նոր տարվա գալը։

Օրինակ

Մուտք	Ելք
2 4	3
white	
5 4	
2 10	10
white	
1000000000 1	

Խնդիր F: Մաթեմատիկ Ձմեռ Պապր

Այս տարի ֆինանսական ձգնաժամի պատձառով Լապլանդիայից ժամանած Ձմեռ Պապերի քանակը պակասել է և որոշ երեխաներ մնացել են առանց նվեր։ Այդ իսկ պատձառով շատ հայ կամավորներ որոշել են ստանձնել Ձմեռ Պապիկի գործը։ Նրանց մեջ է նաև մաթեմատիկ Արմենը (հայտնի նաև Ցխալի մականունով)։ Նա գնել է զանազան խաղալիքներ երեխաներին և այժմ գնվում է մի ինչ որ բնակարանում և պետք է բաժանի նվերները։ Ինչպես գիտեք բոլոր Ձմեռ

Պապերն էլ ցանկանում են որպեսզի երեխաները երգեն կամ արտասանեն, որից հետո նոր տալիս են իրենց նվերները։ Սակայն Արմենը լինելով մաթեմատիկ չի ցանկանում լսել ոչ երգ, ոչ ասմունք։ Նա երեխաներին ասել է մի հեշտ մաթեմատիկական խնդիր և կտա իրենց նվերները միայն այն դեպքում, երբ երեխաները կարողանան լուծել այդ խնդիրը։

Իսկ երեխաները իհարկե դժվարանում են և այդ պատՃառով խնդրում են ձեր օգնությունը։

Արմենը տվել է երեխաներին հետևյալ խնդիրը։

Նրանք պետք է գտնեն $ax^2 + bx + c = 0$ քառակուսի հավասարման բոլոր իրական լուծումները, կամ ասեն որ այն լուծում չունի։

Մուտք։

Մտանդարտ մուտքի առաջին և միակ տողում տրված են 3 ամբողջ թիվ a,b,c, որոնցից լուրաքանչյուրը բացարձակ արժեքով չի գերազանցում 30000-ը։

Ելք։

Մտանդարտ ելքի առաջին տողում արտածեք քառակուսի հավասարման լուծումների քանակը։ Հաջորդ տողերում արտածեք արմատները աձման կարգով, ամեն արմատը առանձին տողի վրա, ստորակետից հետո 3 նիշի ձշտությամբ։ Եթե հավասարումը ունի անվերջ թվով լուծումներ, ապա ելքի միակ տողում արտածեք -1։

Մուտք	Ելք
1 -3 2	2
	1.000
	2.000